

ΓΝΩΜΗ της Ο.Κ.Ε.

“Απλοποιήσεις και ελαφρύνσεις
στη φορολογία εισοδήματος
και άλλες διατάξεις”
(Νομοσχέδιο)

Αθήνα, 27 Σεπτεμβρίου 1999

Διαδικασία

Στις 10/09/1999 ο Υφυπουργός Οικονομικών κ. **Γεώργιος Δρύς** ζήτησε με το υπ. αριθμ. πρωτ. 20241 έγγραφό του, τη διατύπωση αιτιολογημένης γνώμης της Ο.Κ.Ε., με τη διαδικασία κατεπείγοντος επί του Σχεδίου Νόμου του Υπουργείου Οικονομικών με τίτλο: “Απλοποιήσεις και ελαφρύνσεις στη φορολογία εισοδήματος και άλλες διατάξεις”.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε., ανταποκρινόμενη στο αίτημα του Υφυπουργού Οικονομικών, όρισε Επιτροπή Εργασίας εκπροσώπων των μελών της, αποτελούμενη από τους κ.κ. **Αναλυτή Νικόλαο** (με αναπληρωματικό τον κ. **Κουκλέλη Κωνσταντίνο**), **Χαμπηλομάτη Γεώργιο**, **Πολίτη Δημήτριο**, **Κόλλια Κωνσταντίνο**, **Λιόλιο Νικόλαο** και **Αλεξόπουλο Παναγιώτη**. Εμπειρογνόμονες ορίστηκαν οι κ.κ. **Μήτσιος Ηλίας**, **Μακρυπίδης Ανδρέας**, **Παναγιωτόπουλος Νικόλαος** και **Αναστασόπουλος Κωνσταντίνος**. Πρόεδρος της Επιτρο-

πής Εργασίας ορίστηκε ο κ. **Δημήτρης Πολίτης**. Ο **Δρ. Εμμανουήλ Αλεξανδράκης**, Επιστημονικός Συνεργάτης της Ο.Κ.Ε., είχε την ευθύνη του συντονισμού της επιστημονικής στήριξης του έργου.

Μετά από τέσσερις (4) συνεδριάσεις της Επιτροπής Εργασίας όπου συζητήθηκε το Σχέδιο, η Εκτελεστική Επιτροπή ενέκρινε το κείμενο Πρόταση της Εκτελεστικής Επιτροπής επί του Νομοσχεδίου με τίτλο: “Απλοποιήσεις και ελαφρύνσεις στη φορολογία εισοδήματος και άλλες διατάξεις” στη συνεδρίαση της 21/09/99. Ως εισηγητές στην Ολομέλεια ορίσθηκαν οι κ.κ. **Δ. Πολίτης**, και **Γ. Χαμπηλομάτης**.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε., αφού συνεδρίασε σύμφωνα με τις αρμοδιότητες της κατά τον Νόμο 2232/94, υιοθέτησε το ακόλουθο κείμενο στη συνεδρίαση της 27 Σεπτεμβρίου 1999 ως “35η Γνώμη Ο.Κ.Ε.”.

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Σύμφωνα με την Εισηγητική Έκθεση του νομοσχεδίου του Υπουργείου Οικονομικών, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Το παρόν φορολογικό νομοσχέδιο διαμορφώθηκε, σε σημαντικό βαθμό, με βάση τα αποτελέσματα του “Κοινωνικού Διαλόγου” που διεξήχθη με πρωτοβουλία της Κυβέρνησης και στον οποίο συμμετείχαν η ηγεσία του Υπουργείου Οικονομικών και όλοι οι συνδικαλιστικοί, επαγγελματικοί και κοινωνικοί φορείς που εκδήλωσαν ενδιαφέρον, δεδομένου ότι η συμμετοχή τους ήταν ανοικτή. Ο διάλογος έγινε με κάθε ένα φορέα χωριστά, και απαιτήθηκε αρκετός χρόνος για την ολοκλήρωση της διαδικασίας του Διαλόγου. Η Ο.Κ.Ε. δε συμμετείχε στη διαδικασία, αλλά ενημερωνόταν αναλυτικά από το Υπουργείο σχετικά με το περιεχόμενο των συζητήσεων και τα ακολουθούμενα χρονοδιαγράμματα.

- Ένα μεγάλο μέρος των θέσεων και προτάσεων των Φορέων που συμμετείχαν στον “Κοινωνικό Διάλογο”, λήφθηκαν υπόψη από το Υπουργείο Οικονομικών κατά τη διαμόρφωση του Νομοσχεδίου, και συμπεριλήφθηκαν, στο βαθμό που συμβάδιζαν με τις δημοσιονομικές δυνατότητες της Ελληνικής Οικονομίας.

- Συνοπτικά, το νομοσχέδιο προτείνει αλλαγές στη φορολογία εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και στο τρόπο διαχείρισης και ελέγχου των φόρων, όπου και είχαν εντοπιστεί οι σημαντικότερες αδυναμίες.

Ειδικότερα, ένα μεγάλο μέρος των ρυθμίσεων του νομοσχεδίου διαμορφώνει ένα νέο σύστημα για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος το οποίο αντικαθιστά αυτό που βασίζεται στα αντικειμενικά κριτήρια. Επαναφέρεται ένα

κατώτερο όριο το οποίο θα πρέπει να δηλώνουν επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες και το οποίο θα προκύπτει από ένα συντελεστή επί των δαπανών δηλαδή θεσπίζεται κάποιας μορφής τεκμήριο βιωσιμότητας. Επίσης, αυξάνεται το όριο του αφορολόγητου εισοδήματος και υπάρχουν μειώσεις φόρων για τα χαμηλότερα εισοδήματα. Άλλες ρυθμίσεις αφορούν στην εκλογίκευση του τρόπου έκπτωσης των δαπανών, στην παροχή κινήτρων στις επιχειρήσεις για την αύξηση της απασχόλησης και την εισαγωγή της πληροφορικής, στη μείωση της φορολογίας εισοδημάτων από ακίνητα, στην σταδιακή κατάργηση του φόρου μεταβίβασης επιχειρήσεων μεταξύ γονέων και παιδιών ή συζύγων. Τέλος, υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός ρυθμίσεων που αφορούν τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων (Κ.Β.Σ.).

Με βάση τα αναφερόμενα στην Εισηγητική Έκθεση του Υπουργείου, το φορολογικό νομοσχέδιο στοχεύει στα ακόλουθα:

- στη μείωση των οικονομικών στρεβλώσεων που προκαλεί η φορολογική διάρθρωση στην κατανομή των πόρων,
- στη δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών,
- στην ενίσχυση της διοικητικής αποτελεσματικότητας των δημοσίων υπηρεσιών,
- στην απλοποίηση του φορολογικού συστήματος και
- στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και στην προσαρμογή της φορολογίας στο ενοποιούμενο διεθνές οικονομικό περιβάλλον και στο συνακόλουθο «φορολογικό ανταγωνισμό».

II. ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΗ

Η Ο.Κ.Ε. έχει γνωμοδοτήσει σχετικά με φορολογικά ζητήματα κατά το παρελθόν με την ΓΝΩΜΗ 5 και την ΓΝΩΜΗ 7 (Μάϊος 1996 και Ιανουάριος 1997 αντίστοιχα). Σε αυτές τις Γνώμες έχουν εκφρασθεί η άποψη της Ο.Κ.Ε. για ένα “κοινωνικά αποδεκτό και αποτελεσματικό” φορολογικό σύστημα. Η Ο.Κ.Ε. αποτυπώνει τις ακόλουθες αρχές που οφείλουν να διέπουν ένα σωστό φορολογικό σύστημα:

α. Δίκαιη κατανομή του φορολογικού βάρους.

β. Για τον προσδιορισμό του φορολογικού βάρους, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η μετακύλιση και το σημείο τελικής επίπτωσης του φόρου.

γ. Οι φόροι θα πρέπει να είναι επιλεγμένοι έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται η επίπτωση τους στις οικονομικές αποφάσεις των πολιτών.

δ. Η διάρθρωση του φορολογικού συστήματος πρέπει να διευκολύνει την άσκηση δημοσιονομικής πολιτικής για σταθεροποίηση και ανάπτυξη.

ε. Το φορολογικό σύστημα πρέπει να είναι απλό και κατανοητό τόσο στους φοροτεχνικούς υπαλλήλους, όσο και στους φορολογούμενους, να επιτρέπει την εφαρμογή του χωρίς διακρίσεις και να έχει χαμηλό κόστος διαχείρισης.

στ. Μία σχέση άμεσων/έμμεσων φόρων όπου να μην επωμίζονται το φορολογικό βάρος δυσανάλογα οι χαμηλότερες οικονομικές τάξεις. Στην Ελλάδα απαιτείται η μείωση της έμμεσης φορολογίας σε σχέση με την άμεση προκειμένου να εναρμονι-

στείη σχέση αυτή με τις αντίστοιχες σχέσεις που ισχύουν στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές οικονομίες (Με βάση στοιχεία του 1999, οι έμμεσοι φόροι στην Ελλάδα συμμετείχαν με ποσοστό 68%, έναντι 32% που είναι η συμμετοχή των άμεσων φόρων. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η σχέση είναι αντίστροφη αυτής που ισχύει στην Ελλάδα). Επιπλέον δε, να μην υπάρχουν φοροαπαλλαγές για συγκεκριμένες ευνοούμενες κοινωνικές ομάδες, εφόσον αυτές συνιστούν άνιση φορολογική μεταχείριση εις βάρος των οικονομικά ασθενέστερων ομάδων.

Το εν λόγω νομοσχέδιο του Υπουργείου Οικονομικών, παρότι δεν αλλάζει σε βάθος τη δομή και τη φιλοσοφία του υπάρχοντος φορολογικού συστήματος, επιχειρεί, ωστόσο, βελτιώσεις στο σύστημα προσδιορισμού του φορολογητέου εισοδήματος, καθώς και σε μέτρα που επηρεάζουν τη δικαιότερη κατανομή του φορολογικού βάρους, κυρίως σε ό,τι αφορά τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις, χωρίς να αποκαθίσταται στον απαιτούμενο ή προσδοκώμενο βαθμό ο κοινωνικά δίκαιος και αναπτυξιακός χαρακτήρας. Επίσης, με μια σειρά ρυθμίσεων που αφορούν τον Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, εκλογικεύεται ο φοροεισπρακτικός μηχανισμός και εισάγονται ρυθμίσεις πρακτικής φύσης που διευκολύνουν τις συναλλαγές του πολίτη με τις ΔΟΥ. Αν και στο νομοσχέδιο υπάρχουν ρυθμίσεις που συμβάλλουν στη δημιουργία ενός περισσότερο αποτελεσματικού και δικαιού φορολογικού συστήματος, δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς τα ζητήματα αποτελεσματικότητας του φορολογικού μηχανισμού (για παράδειγμα θέματα σχετικά με την επιβάρυνση κοινωνικών ομάδων και άλλων συνεπειών). Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί ότι το νο-

μοσχέδιο δεν προχωράει αρκετά σε φορολογικές ελαφρύνσεις. Ωστόσο, οι επιχειρούμενες ρυθμίσεις αποτελούν ένα πρώτο βήμα προς μία αναπτυξιακή κατεύθυνση, και μία περαιτέρω ελάφρυνση των φορολογικών βαρών μπορεί να δώσει νέα άθηση στην αναπτυξιακή διαδικασία.

Τα αναπροσαρμοζόμενα όρια και οι συντελεστές δεν έχουν αλλάξει στο απαιτούμενο βαθμό και συνεπώς απαιτείται περαιτέρω βελτίωση τους. Λείπουν, επίσης, οι ρυθμίσεις εκείνες που θα διασφαλίζουν τις δικλίδες αποφυγής αναπαραγωγής πολλών προβλημάτων του υφιστάμενου φορολογικού μηχανισμού.

Στη Γνώμη της Ο.Κ.Ε. έγινε ένας εντοπισμός των σημαντικότερων παρεμβάσεων που επιχειρεί το νομοσχέδιο

και δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα σημεία εκείνα που πιστεύουμε πως παρεκκλίνουν από το γενικότερο πνεύμα των γενικών αρχών που διέπουν ένα επιτυχημένο φορολογικό σύστημα. Στο επόμενο κεφάλαιο ακολουθεί ο αναλυτικός σχολιασμός των διατάξεων του νομοσχεδίου. Για περαιτέρω ανάπτυξη των θέσεων των φορέων της Ο.Κ.Ε., παραπέμπουμε στις κατατεθειμένες απόψεις των φορέων στα πλαίσια της διαδικασίας που ακολουθήθηκε για τη διαμόρφωση του Νομοσχεδίου.

Τέλος, μέσα από την αναλυτική κατ' άρθρον εξέταση, όπως φαίνεται στον επι μέρους σχολιασμό, υπάρχουν βελτιώσεις σε πολλά ζητήματα. Στην κατ' άρθρον αναλυτική παρουσίαση του νομοσχεδίου που ακολουθεί, αναπτύσσονται τα σχετικά σχόλια.

III. A. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Στο παρόν κεφάλαιο, όπου υπάρχει ο αναλυτικός σχολιασμός κατ' άρθρον, όταν δεν διατυπώνεται άποψη, σημαίνει ότι οι εν λόγω διατάξεις δεν αφίστανται της θέσης της Ο.Κ.Ε.

Άρθρο 1

Δαπάνες που εκπίπτουν από το εισόδημα

αρ.παρ. 1.1.δδ.

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού, για λόγους φορολογικής ελάφρυνσης των φορολογουμένων αλλά και απλοποίησης του φορολογικού συστήματος, μεταβάλλεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού που αναγνωρίζεται για έκπτωση από το φορολογούμενο εισόδημα για ορισμένες δαπάνες στις οποίες υποβάλλεται ο φορολογούμενος. Οι δαπάνες αυτές αφορούν το ποσό του ενοικίου για κύρια κατοικία και για κατοικία των τέκνων που σπουδάζουν, το ποσό της δαπάνης για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, ασφαλίσεων προσωπικών ατυχημάτων καθώς και των ασφαλίστρων για ασφαλιστήρια ασθένειας, το ποσό της δαπάνης για κατ' οίκον ιδιαίτερα μαθήματα ή φροντιστηρίων οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών και τέλος το ποσό της δαπάνης για αγορά και εγκατάσταση οικιακών συσκευών φυσικού αερίου κ.λπ. Με τις προτεινόμενες διατάξεις για κάθε μια από αυτές τις δαπάνες εκπίπτει ποσό μέχρι 150.000 δραχμές. Αν το ποσό της δαπάνης είναι μεγαλύτερο από 150.000 δραχμές τότε εκπί-

πτει το 40% αυτής μη δυνάμενο το εκπιπτόμενο ποσό να υπερβεί τις 250.000 δραχμές αλλά ούτε να είναι μικρότερο των 150.000 δραχμών.

Η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί να εκπίπτει το 40% για τις δαπάνες πάνω από 150.000 δρχ., όπως προβλέπει η διάταξη, χωρίς όμως τον προβλεπόμενο ανώτατο περιορισμό των 250.000 που προβλέπει η ρύθμιση. Αντί αυτού, προτείνει την ισχύ ενός ανώτατου ορίου 300.000 δρχ.

αρ.παρ. 1.2

Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού αναριθμούνται για νομοτεχνικούς λόγους περιπτώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 2238/1994, λόγω της προηγούμενης μεταβολής και προτείνεται η κατάργηση της έκπτωσης από το φορολογούμενο εισόδημα των τόκων για χρέη προς το Δημόσιο από φόρους κληρονομιάς, δωρεάς και γονικής παροχής, λόγω αντίστοιχης κατάργησης των τόκων αυτών στις υπόψη φορολογίες.

Η Ο.Κ.Ε. θεωρεί πως η έκπτωση πρέπει να εξακολουθεί για τις υφιστάμενες περιπτώσεις που οι δόσεις εξοφλήσεων είναι έντοκες.

αρ.παρ. 1.3

Με τις παραγράφους 3 και 4 του άρθρου αυτού εναρμονίζεται η έννοια της πρώτης κατοικίας για την έκπτωση από το φορολογούμενο εισόδημα των τόκων δανείων για την αγορά της, με την έννοια που

ισχύει ήδη για τη μη θεώρηση της αγοράς αυτής ως τεκμήριο δαπάνης. Επίσης, με τις διατάξεις των παραγράφων αυτών προβλέπεται ο περιορισμός της έκπτωσης των τόκων στεγαστικών δανείων για απόκτηση πρώτης κατοικίας μέχρι επιφάνειας 120 τ.μ., δηλαδή μέχρι την επιφάνεια πρώτης κατοικίας που απαλλάσσεται και από το τεκμήριο δαπανών. Η διάταξη όμως αυτή, για λόγους χρηστής διοίκησης δεν έχει αναδρομική ισχύ αλλά καταλαμβάνει τους τόκους στεγαστικών δανείων που οι συμβάσεις αυτών συνάπτονται από την 1η Ιανουαρίου 2000 και μετά.

Η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί με τη διάταξη εκτός από τη ρύθμιση που ορίζει ανώτατο όριο 120 τ.μ.

Άρθρο 2

Αύξηση απαλλασσόμενου ποσού ιδιοκατοίκησης, φορολογική κλίμακα, μείωση συμπληρωματικού φόρου και φόρου τέκνων και εισόδημα από ακίνητα

αρ.παρ.2.1

Να φύγει από τη διάταξη η φράση “μετά το δεύτερο”. Η Ο.Κ.Ε. συμφωνεί με την απαλλαγή από τη φορολογία της ιδιοκατοίκησης της κύριας κατοικίας, λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό των τέκνων, χωρίς περιορισμό κατώτατου αριθμού τέκνων.

αρ .παρ.2.3-4

Με την παράγραφο 3 του άρθρου αυτού, πέρα από την ελάφρυνση σε φόρο που θα ισχύσει μόνο για τα εισοδήματα του έτους 1999, θεσπίζεται νέα φορολογική κλίμακα με την οποία παρέχεται επιπλέ-

ον ελάφρυνση για τα εισοδήματα του έτους 2000 και τα επόμενα. Με την κλίμακα αυτή το αφορολόγητο ποσό αυξάνεται σε 2.000.000 δραχμές.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού προβλέπεται νέα ηπιότερη φορολογική κλίμακα με τιμαριθμοποιημένα τα κλιμάκια εισοδήματος αυτής και με αυξημένο αφορολόγητο ποσό από 1.055.000 που ισχύει σήμερα σε 1.600.000 δραχμές, η οποία θα ισχύσει μόνο για τα εισοδήματα του έτους 1999.

Η Ο.Κ.Ε. κατά το παρελθόν είχε προτείνει την αύξηση του αφορολόγητου ορίου, καθώς και την ετήσια τιμαριθμοποίηση των κλιμακίων εισοδήματος. Οι προτεινόμενες όμως ρυθμίσεις υπολείπονται της πρότασης της Ο.Κ.Ε. και στα δύο αυτά σημεία. Η Ο.Κ.Ε. προτείνει το αφορολόγητο όριο να ισούται τουλάχιστον με τις αντίστοιχες ετήσιες αποδοχές του ανειδίκευτου εργάτη. Αυτό πρακτικά μεταφράζεται σε 2.329.775 δρχ.(ο μέσος όρος του ημερομισθίου για το έτος 1999 προσδιορίζεται στις 6.656,5 δρχ. X 25 ημέρες X 14 μήνες). Σε κάθε περίπτωση, η Ο.Κ.Ε. προτείνει, η θεσμική ρύθμιση σχετικά με τον προσδιορισμό, να ισχύσει άμεσα.

Επίσης, η Ο.Κ.Ε. προτείνει την αναδιάρθρωση των φορολογικών κλιμακών, καθώς και τη μείωση των φορολογικών συντελεστών προκειμένου να υπάρξει δικαιότερη κατανομή των φορολογικών βαρών. Η υψηλή φορολογική επιβάρυνση αποτελεί αναστατικό παράγοντα για τη βελτίωση της προσπάθειας των εργαζομένων, των επαγγελματιών και των μικρομεσαίων επιχειρηματιών.

αρ.παρ.2.5

Με την παράγραφο 5 του άρθρου αυτού ρυθμίζονται θέματα εφαρμογής της φορολογικής κλίμακας κατά τον υπολογισμό του φόρου στις αποζημιώσεις λόγω λύσης της σχέσης εργασίας.

Η Ο.Κ.Ε., όπως και κατά το παρελθόν είχε προτείνει (ΓΝΩΜΗ 5, Μάϊος 1996), θεωρεί πως, μετά την αφαίρεση του αφορολόγητου ποσού - προτείνεται αφορολόγητο όριο 5 εκατ. δρχ., πρέπει να ισχύει μία αυτοτελής φορολόγηση, με 15%, των αποζημιώσεων που δίδονται στις περιπτώσεις που έχει ήδη διανυθεί διάστημα μεγαλύτερο των 5 ετών στη σχέση εργασίας.

Άρθρο 3 **Φορολογία επιχειρήσεων**

αρ.παρ.3.4

Με την παράγραφο 4 προτείνεται, όταν η μεταβίβαση γίνεται από πρόσωπα που δεν τηρούν λογιστικά βιβλία, επειδή στις περιπτώσεις αυτές δεν προκύπτει ευχερώς η υπεραξία να φορολογείται με μειωμένο συντελεστή 5% η πραγματική αξία πώλησης (και όχι η υπεραξία) των μεταβιβαζόμενων μετοχών. Έτσι, στις περιπτώσεις που φυσικό πρόσωπο μεταβιβάζει μετοχές μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών επιβάλλεται φόρος με συντελεστή 5% επί του τιμήματος πώλησης που αναγράφεται στο ιδιωτικό συμφωνητικό ή στο συμβολαιογραφικό έγγραφο που καταρτίζεται για τη μεταβίβαση αυτή. Όταν όμως η πραγματική αξία των μεταβιβαζόμενων μετοχών είναι μεγαλύτερη της αξίας που έχει συμφωνηθεί με-

ταξύ των συμβαλλομένων, λαμβάνεται για τον υπολογισμό του φόρου 5% η πραγματική αξία πώλησης των μετοχών αυτών.

Όσον αφορά στη παραπάνω διάταξη η Ο.Κ.Ε. πιστεύει πως πρέπει να θεσπιστεί ένα σύστημα φορολόγησης της υπεραξίας που θα διέπεται από την αρχή της ενιαίας μεταχείρισης των μη - εισηγμένων εταιρειών.

αρ.παρ.3.12

Με την παράγραφο 12, για λόγους διευκόλυνσης των νέων επιχειρηματιών αλλά και επειδή εκ των πραγμάτων λόγω του δεσμού συγγένειας δεν δημιουργείται υπεραξία, προτείνεται η απαλλαγή σταδιακά της φορολογίας της υπεραξίας από τη μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης και μεριδίων ομόρρουθμης και ετερόρρουθμης εταιρίας από γονέα σε τέκνο του ή στον άλλο σύζυγο λόγω συνταξιοδότησής του.

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει η απαλλαγή αυτή να ισχύει από την έναρξη ισχύος του νόμου και να μην υπάρξει σταδιακή απαλλαγή μια και το πνεύμα της διάταξης δεν συνάδει με τη συνέχιση οποιασδήποτε φορολόγησης.

Άρθρο 4 **Έκπτωση δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων.** **Κίνητρα για την απασχόληση προσωπικού και πραγματοποίησης επενδύσεων**

αρ.παρ 4.13

Με την παράγραφο 13 του άρθρου αυτού προτείνεται να αφαιρείται, με ο-

ρισμένες προϋποθέσεις, από τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων που δηλώνονται με τις δηλώσεις εισοδήματος που υποβάλλουν, το μισό των εργοδοτικών εισφορών κύριας ασφάλισης για προσλαμβανόμενο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό. Οι παραπάνω προϋποθέσεις θα καθορίζονται με κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει τα ακόλουθα:

α. Σχετικά με τις ρυθμίσεις που θα προβλέπονται στις Υπουργικές αποφάσεις, να προηγηθεί κοινωνικός διάλογος.

β. Αντί την προϋπόθεση απασχόλησης τουλάχιστον 5 εργατοϋπαλλήλων με πλήρη απασχόληση, να ισχύει η προϋπόθεση απασχόλησης τουλάχιστον 3 εργατοϋπαλλήλων με πλήρη απασχόληση.

αρ.παρ. 4.16

Επιπροσθέτως της διάταξης αυτής, και σε ό,τι αφορά στις εκπτώσεις δαπανών από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων, η Ο.Κ.Ε. προτείνει τον συμψηφισμό των αρνητικών στοιχείων εισοδήματος από πηγή που βρίσκεται στο εξωτερικό με θετικά εισοδήματα που προκύπτουν στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, εφόσον τα παραπάνω πιστοποιούνται από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα. Με τα σημερινό θεσμικό καθεστώς (Άρθρο 4 παρ. 4 του Ν. 2238) προβλέπεται ότι “αρνητικό στοιχείο από πηγή που βρίσκεται στην αλλοδαπή συμψηφίζεται μόνο με θετικά εισοδήματα του φορολογούμένου που προκύπτουν στην αλλοδαπή”.

Άρθρο 6

Καθαρό εισόδημα επιχειρήσεων

αρ.παρ 6.1 εδάφιο 10

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει να προστεθεί στο τέλος του εδαφίου αυτού “εκτός των αστικών μη - κερδοσκοπικών εταιρειών”.

αρ.παρ 6.2

Με την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού καθιερώνεται μέθοδος ελέγχου του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας ανά τριετία, η οποία λαμβάνει υπόψη της τις εντός της τριετίας αναλωθείσες αγορές, τις πραγματικές δαπάνες της επιχείρησης, τις αποσβέσεις και τα αναλογούντα καθαρά κέρδη.

Η Ο.Κ.Ε. προτείνει τα ακόλουθα:

α. Η ρύθμιση να γίνει ελαστικότερη για τις νεοϊδρυόμενες επιχειρήσεις.

β. Σχετικά με το εδάφιο δ. της παραγράφου 2, θα πρέπει να εξεταστεί ο παράγοντας ζημιών των ζημιογόνων επιχειρήσεων.

Άρθρο 9

Κώδικας Βιβλίων και Στοιχείων

αρ. παρ.9.1

Με τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, απαλλάσσονται οι αγρότες και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις από την υποχρέωση τήρησης του ημερολογίου μεταφοράς.

Η κατάργηση του ημερολογίου κίνησης και η διατήρηση της υποχρέωσης έκδοσης δελτίου αποστολής από τους αγρότες του ειδικού καθεστώτος δεν λύνουν το πρόβλημα στη διακίνηση των αγροτικών προϊόντων. Προτείνεται, όμως, προκειμένου για πώληση προς εμπόρους, ως συνοδευτικό στοιχείο των προϊόντων να ισχύει μόνο το

δελτίο αποστολής του εμπόρου - αγοραστή.

Σε ό,τι αφορά στα άρθρα 10 - 23, η Ο.Κ.Ε. είναι σύμφωνη με το γενικότερο πνεύμα εξορθολογισμού του ΚΒΣ, καθώς και της απλοποίησης των διαδικασιών και της βελτίωσης οργανωτικών θεμάτων του Υπουργείου Οικονομικών που επιχειρούνται με τις διατάξεις του Νομοσχεδίου.

III. B. ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Όσον αφορά στους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, η Ο.Κ.Ε. προτείνει τη μείωση των υψηλών ειδικών φόρων καταναλώσεως που επιβάλλονται στα βιομηχανικά καύσιμα, που θα έχει ως στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών βιομηχανικών προϊόντων.

2. Σε σχέση με τις επιτροπές της διοικητικής επίλυσης της διαφοράς Φ.Π.Α., η Ο.Κ.Ε. προτείνει για λόγους διαφάνειας να συμμετέχουν: Δικαστής Δ.Δ. ως Πρόεδρος, ο Γενικός Διευθυντής Φορολογίας Εισοδήματος του Υπουργείου Οικονομικών, ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων, καθώς και ένας εκπρόσωπος των εργοδοτών. Επίσης, να μπορούν να παρίστανται ο φορολογούμενος με το σύμβουλό του.

3. Συμπληρωματικά των διατάξεων του άρθρου αυτού, σε ό,τι αφορά στην μη-ύπαρξη της έκπτωσης από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων του ποσού των ασφαλίστρων για ομαδική ασφάλιση ζωής ή θανάτου του προσωπικού τους, η Ο.Κ.Ε., όπως και σε προηγούμενη της Γνώμη είχε διατυπώσει (ΓΝΩΜΗ 7), προτείνει την έκπτωση από τα έσοδα των επιχειρήσεων των ασφαλίστρων για ομαδικές α-

σφάλειες. Σχετικά, σημειώνει τις παρακάτω παρατηρήσεις:

- Οι ομαδικές ασφάλειες μπορούν να θεωρηθούν και ως συμπλήρωμα των χαμηλών συντάξεων και ως εκ τούτου η κατάργηση του ουσιαστικού κινήτρου για την παροχή αυτών ισοδυναμεί με την κατάργηση ενός τρόπου συμπλήρωσης των χαμηλότερων κυρίως συντάξεων.
- Προκειμένου να αποφευχθούν τυχών καταστρατηγήσεις προτείνεται τα ασφαλιστρα να μην φορολογούνται στο όνομα του Νομικού Προσώπου εφόσον:
  - a. ο εργαζόμενος αποχωρήσει στην κανονική του συνταξιοδότηση,
  - β. έχει εργαστεί στον ίδιο εργοδότη τουλάχιστον 10 χρόνια.
- Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια πρέπει να παρέχουν το δικαίωμα λήψης δανείων στους ασφαλιζόμενους.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.
Καθηγητής ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΙΝΤΗΣ**

Στην Ολομέλεια της 27ης Σεπτεμβρίου 1999 παρέστησαν τα κάτωθι Μέλη
της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ανδρέας Κιντής

Καθηγητής Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών

Α' ΟΜΑΔΑ

Αγγέλου Χαράλαμπος
Πρόεδρος Δ.Σ. Σ.Α.Τ.Ε.

Τσουμάνη - Σπέντζα Ευγενία
Υπεύθυνη Εργασιακών Σχέσεων
Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανών
σε αναπλήρωση του
Αναλυτή Νικολάου
Αντιπροέδρου Δ.Σ. Σ.Ε.Ε.

Μπαλωμένος Δημήτριος
Εκπρόσωπος Εθνικής Συνομοσπονδίας
Ελληνικού Εμπορίου
σε αναπλήρωση του
Δρακάτου Αλεξανδρού
εκπροσώπου Ε.Σ.Ε.Ε.

Κανελλόπουλος Γεώργιος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Καραμαλάκος Δημήτριος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Σαράκος Θεμιστοκλής
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Καψάλη Δημητρίου
Επιτίμου Προέδρου Ε.Σ.Ε.Ε.

Κεφάλας Χαράλαμπος
Εκπρόσωπος Ε.Σ.Ε.Ε.

Κυριαζής Δημήτριος
πρώην Πρόεδρος Σ.Ε.Β.

Μαραζώπης Άγγελος
Διευθυντής Γενικής Γραμματείας
Ένωσης Ελληνικών Τραπεζών

Ρερρές Κυριάκος
Γενικός Διευθυντής
Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ξενοδόχων σε
αναπλήρωση του
Μηναΐδη Βασιλείου
Β· Αντιπροέδρου Δ.Σ. Π.Ο.Ξ.

Φλέγγας Σπυρίδων
Μέλος Δ.Σ. Σ.Ε.Β.

Σκορίνης Νικόλαος
Α· Αντιπρόεδρος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Σουλτανάς Ευάγγελος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Κονιόρδος Νικόλαος
Σ.Β.Β.Ε.
σε αναπλήρωση του
Τακά Βασιλείου
Προέδρου Σ.Β.Β.Ε.

Χαμπηλομάτης Γεώργιος
Μέλος Δ.Σ. Γ.Σ.Ε.Β.Ε.Ε.

Χασιώτης Νικόλαος
Εκπρόσωπος Ένωσης
Ελλήνων Εφοπλιστών

Β' ΟΜΑΔΑ

Παυλιδάκης Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Αθραμόπουλου Παναγιώτη
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αραζού Λεονάρδος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Αυγητίδης Ελευθέριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Βούτος Παναγιώτης
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Μητρόπουλος Ανδρέας
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.
σε αναπλήρωση του
Βρεττάκου Ηλία
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Δεληγιάννης Αναστάσιος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κόλλιας Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Κοντάκης Γεώργιος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Κωνσταντίνη Ιωάννη
Γ.Σ.Ε.Ε.

Λαιμός Στέφανος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μανώλης Ιωάννης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Μελισσάρης Νικόλαος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Παπαντωνίου Κωνσταντίνος
Α.Δ.Ε.Δ.Υ.

Πολίτης Δημήτρης
Γ.Σ.Ε.Ε.

Κουσελάς Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.
σε αναπλήρωση του
Πολυζωγόπουλου Χρήστου
Προέδρου Γ.Σ.Ε.Ε.

Σκαρμούτσος Διονύσιος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Τσουκαλάς Δημήτριος
Γ.Σ.Ε.Ε.

Γ' ΟΜΑΔΑ

Αλεξόπουλος Παναγιώτης
Πρόεδρος Οικονομικού
Επιμελητηρίου Ελλάδος

Βουμβουλάκης Μιχαήλ
Β· Αντιπρόεδρος
Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Γιατράκος Νικόλαος
Αναπληρωτής Δήμαρχος Αθηναίων

Δημουλάς Δημήτριος
Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.
σε αναπλήρωση του
Γωνιωτάκη Γεωργίου
Β· Αντιπροέδρου
Δ.Σ. Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.

Καραγιάννης Δημήτριος
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Ζαρκινός Βασίλειος
Μέλος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.
σε αναπλήρωση
του Καραμίχα Τζανέτου
Α· Αντιπροέδρου
Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Κοιμήσης Απόστολος
Γενικός Γραμματέας Κ.Ε.Δ.Κ.Ε.

Λιόλιος Νικόλαος
Πρόεδρος Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Λίτσος Φώτης
Γενικός Γραμματέας
Δ.Σ. Π.Α.Σ.Ε.Γ.Ε.Σ.

Βοϊκλής Γεώργιος
Εκπρόσωπος Κέντρου
Προστασίας Καταναλωτών
σε αναπλήρωση του
Μαγουλά Γεωργίου
Προέδρου Δ.Σ. Κ.Ε.Π.Κ.Α.

Φάκας Χρήστος
Πρόεδρος Δ.Σ. Γ.Ε.Σ.Α.Σ.Ε.

ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γρηγόριος Παπανίκος

ΤΜΗΜΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ & ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

Για κάθε πληροφορία σχετικά με το έργο και τη λειτουργία της Ο.Κ.Ε. είναι στη διάθεσή σας το Τμήμα Δημοσίων & Διεθνών Σχέσεων της Επιτροπής, υπό τη διεύθυνση της κας Μάρθας Θεοδώρου.

Τηλ.: (01) 9249510-2, Fax: (01) 9249514, e-mail:iproke@otenet.gr